

## Palestrina-év

Palestrinát nemcsak az egyházzeneszek tekintették mindig is amolyan pátrónusuknak és példaképüknek. Kodály is abban látta az énekpedagógia és a kóruskultúra célját, hogy elvezessen ahhoz a korszakhoz, amely a vokális zene csúcspontja, s azon belül elvezessen ahhoz a szerzőhöz, akiben ez a korszak összefoglalódott. Így Palestrina halálának évfordulója számunkra ne elsősorban az ünnepi megemlékezések alkalma legyen, hanem az önellenőrzésnek, a számvetésnek pillanata. Az egyházzene éppúgy, mint az iskolának és a kórusmozgalomnak el kell számolnia vele: mennyire jutott Palestrina és kortársai előadásában, elfoglalta-e méltó helyét a klasszikus vokálpolyfónia a templomi és világi kórusok repertoárján.

Amikor a Magyar Egyházzenei Társaság megszervezte a Palestrina-misék egész éves sorozatát, egyedülálló alkalmat akart adni a mester életművének meghallgatására, s egyben egyedülálló alkalmat és kihívást kórusainknak is. Alkalmat arra, hogy megmutassák, hol tartanak a Palestrinával való ismerkedésben, s kihívást arra, hogy új és új darabokat vegyenek elő. Eddig fél év telt el, több mint 20 ilyen Palestrina-misést tartottunk szombat délutánonként. S az eredmény részben szívderítő, részben elcsüggesztő. Szívderítő, hiszen a mester művészete eddig nem hallott gazdagságban tárulhatott szemünk elé: akár a miseordináriumok változatos világára, akár az offertóriumok csodálatos sorozatára, akár a motetták, himnuszok különleges formáira gondolunk, minden jelenlévő igazolva láthatta, hogy Palestrina tekintélye nem egy hivatalos értékrenden, hanem valódi, eleven hatóerőn nyugszik. A művek nagy részét a 6-8 fős világi kamarakórusok mutatták be (néhányuk többször is szerepelt), s ez bizony bármily dicséretes, más szempontból elcsüggesztő. Hol vannak hát az egyházi kórusok, vagy hol van repertoárjukból Palestrina? Gond lenne-e nekik a naphoz illő tételekkel előállni, ha rendszeresen élnének e művészettel? Nem az történik-e, hogy amelyik kórus túlnő a schola-méreten, máris az orgonás vagy zenekaros nagymisék éneklését ambicionálja? Szolid alapra épül-e egy olyan egyházzene, melyben ilyen gyenge a klasszikus a cappella repertoár jelenléte? S miért van, hogy még a Palestrinát éneklő kórusok is többször visszautasították, hogy a napi propriumot gregorián dallamán elénekeljék?

Reméljük, hogy tévedünk, s csupán rejtőzködnek, vagy az őszi szombatokra várnak a Palestrinát éneklő egyházi (s mellettük: világi, iskolai) kórusok. Ha nem, akkor az évforduló nem az ünneplés, hanem a jogos lelkiismeretfurdalás alkalmává válik.